

Постановление

Карар

_____19.09.2025_____

Чистай шәһәре

№ _____464_____

2025-2030 елларга Чистай муниципаль районы
халкы арасында «Актив озак яшәү»
чараларының муниципаль программасын
(комплекслы планын) раслау турында

«Гаилә» милли проектының «Өлкән буын» Федераль проекты һәм «2025-2030 елларга Татарстан Республикасында актив озак яшәү «Республика программасын (комплекслы планын) раслау турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2024 елның 26 декабрендәге 1213 номерлы карары кысаларында, Чистай муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Чистай муниципаль районында 2025 - 2030 елларга «Актив озак яшәү» муниципаль программасын (комплекслы план) 1 нче кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Чистай муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенәң социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Г.Ю. Задворновага йөкләргә.

Башкарма комитет
житәкчесе

Э.Р. Хәсәнов

Чистай муниципаль районында 2025 - 2030 елларга «Актив озак яшәү» муниципаль программасы (комплекслы план).

1. 2025 - 2030 елларга Чистай муниципаль районында «Актив озак яшәү» программасын (комплекслы планын) гамәлгә ашыруның агымдагы вәзгыятен тасвирлау һәм кирәклеген нигезләү

2025 елның 1 гыйнварына Чистай районында 72965 кеше яши, шул исәптән эшкә яраклы яшътән өлкәнрәкләр-19844 яки 27,2%. 2024 елда өлкән яшътәге кешеләр өлеше 21% тәшкит иткән. Чистай районында 65 яшътән өлкәнрәкләр - 13809 кеше яки 19,0 %. Чистай районында уртача гомер озынлыгы, соңгы мәгълүматлар буенча - 72,6, озак яшәүчеләр (100 елдан артык) 7 кеше: 5 хатын-кыз һәм 2 ир-ат.

«Чистай үзәк район хастаханәсе» ДАССО фаразлары буенча 2030 елга Чистай муниципаль районында уртача гомер озынлыгы 74,3 кә кадәр артырга тиеш.

2. Программаның максатлары һәм бурычлары

Программаның максаты — Чистай муниципаль районында өлкән буын гражданның тормыш сыйфатын яхшырту, аларның тормыш активлыгын арттыру, бу исә гомер озынлыгын һәм актив озын гомер чорын арттыруга ярдәм итә, финанс, компьютер, хокукий һәм цифрлы грамоталылык дәрәжәсен, шул исәптән цифрлы ресурслардан файдалану күнекмәләрен арттыру, шулай ук физик культура, сәламәт яшәү рәвешә белән системалы шөгыльләнүгә, мәдәни-мәдәни ял итү эшчәнлегә, хезмәт мәшгульлегә һәм ижтимагый-файдалы эшчәнлек.

Программаның максатлары:

- өлкән яшътәге гражданны спорт белән шөгыльләнүгә, мәдәни чараларда катнашуга, компьютер грамоталылыгына һәм башка активлыкларга өйрәтүгә жәлеп итү;
- физик сәламәтлеккә ярдәм итү — йөрәк-кан тамырлары системасын ныгыту, сыгымалылыкны һәм көчне яхшырту;
- акыл үсешә-когнитив функцияләренә, хәтерне һәм концентрацияне яхшырту. Социаль активлык-социаль элементләренә ныгыту һәм социаль интеграциягә ярдәм итү;
- эмоциональ иминлек-стрессның кимүе һәм бәхет дәрәжәсенәң артуы.

3. Программада катнашучылар

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы башкарма комитеты

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлеге

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләр бүлеге

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы ветераннар (пенсионерлар) Советы МОО

Чистай муниципаль районында МТЗ һәм СЗ «Балкыш» КЦСОН ДАСО

Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге

Чистай муниципаль районының «Халыкны эш белән тәмин итү үзәге» ДКУ

«Чистай үзәк район хастаханәсе» ДАССУ

"Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе" МКУ

4. Максатчан аудитория:

Өлкән яшьтәге гражданныр (хатын-кызлар 55 яшьтән, ирләр 60 яшьтән).

Программаны гамәлгә ашыру чоры: 2025-2030 еллар.

Көтелгән нәтижәләр

Проектны гамәлгә ашыру түбәндәгеләргә мөмкинлек бирәчәк:

- ялгызлык проблемасы булган өлкән яшьтәге гражданнырның психологик хәлен яхшыртырга;
- тормыш сыйфатын күтәргә;
- фикердәшләр даирәсен булдыру ярдәмендә үзенең әһәмиятенә һәм ихтыяжыңны арттыру өчен шартлар тудырырга;
- өлкән яшьтәге кешеләрдә мәдәни-массакүләм һәм иҗтимагый чараларда актив катнашу омтылышын үстерергә;
- аралашу даирәсен киңәйтергә, ялгызлыктан котылырга;
- ижади активлыкны үстерергә;
- коммуникатив тәҗрибә тупларга;
- өлкән яшьтәге гражданнырның тормыш позициясен активлаштырырга, аларны иҗтимагый тормышка җәлеп итәргә;
- физик активлык ярдәмендә сәламәтлек торышын яхшыртырга;
- буш вакытны тутырырга, дөньяга карашны киңәйтергә мөмкинлек бирә торган яңа мәнфәгатьләр формалаштырырга.

Максатчан күрсәткечләр

Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлеген характерлый торган максатчан күрсәткеч	2025 ел	2026 ел	2027 ел	2028 ел	2029 ел	2030 ел

2025-2030 елларга Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының "Актив озак яшәү" программасына (комплекслы планына) жәлеп ителгән өлкән буын гражданның өлеше, %	44,2	46,0	47,7	49,5	51,2	52,6
--	------	------	------	------	------	------

**Чистай муниципаль районында 2025-2030 елларга өлкән буын гражданның актив олак яшәве буенча
чаралар программасы (планы)**

№	Чараның исеме	Үтәү сроклары	Жаваплылар	Көтелгән нәтижә (индикатор), кеше
1.	«Кайгырту» суперсервисының «Алтын еллар-Золотые годы» бүлегендә социаль өлкә учреждениеләренә (мәгариф, спорт, мәдәният, яшьләр бүлеге һ. б.) планы гамәлгә ашыру кысаларында уздырыла торган чаралар турында өлкән буын гражданнына мәгълүмат житкерү буенча эше	2025-2030 еллар	Чистай районында ТР ТТЗ һәм СЗ «Балкыш» КЦСОН ДАСО, «Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» МКУ Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре бүлеге Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлеге Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге «Чистай үзәк район хастаханәсе» ДАССУ ТР ЧМР ветераннар (пенсионерлар) Советы МОО Чистай муниципаль районының "Халыкны эш белән тәмин итү үзәге" ДКУ	Чистай муниципаль районында өлкән яшьтәге гражданныр өчен үткәрелә торган чараларның булуы
2.	Муниципаль районның спорт учреждениеләрендә, спорт мәйданчыкларында һәм жәмәгать	2025-2030 еллар	ТР ЧМР ветераннар (пенсионерлар) Советы МОО Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлеге	2000 кеше

	урыннарында даими рәвештә физик культура белән шөгыльләнүне оештыру.			
3.	Мәнфәгатләр буенча клублар оештыру:	2025-2030 еллар	Чистай районында ТР ТТЗ һәм СЗ «Балкыш» КЦСОН ДАСО «Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» МКУ Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре бүлегә ТР ЧМР ветераннар (пенсионерлар) Советы МОО Чистай районы Башкарма комитетының мәдәният бүлегә	1350 кеше
4.	бию, жырлау, рәсем ясау, кул эшләре, театр һәм башка мәдәният, өстәмә белем бирү һәм халыкка социаль хезмәт күрсәтү учреждениеләре.	2025-2030 еллар	Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлегә	3450 кеше
5.	Өлкән буын гражданнына физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен шартлар тудыру.	2025-2030 еллар	ТР ЧМР ветераннар (пенсионерлар) Советы МОО Чистай районында ТР ТТЗ һәм СЗ «Балкыш» КЦСОН ДАСО Чистай районы Башкарма комитетының мәдәният бүлегә	300 кеше

6.	Өлкән буын гражданның физик активлыгы дәрәжәсен арттыру өчен шартларны яхшырту, шул исәптән өлкән яшәтгә гражданны арасында «Хезмәткә һәм оборонага эзәр» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексын гамәлгә кертү чараларын гамәлгә ашыру	2025-2030 еллар	Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлегә	3200 кеше
7.	Тематика буенча лекцияләр: сәламәт туклану, физик активлык, стресс белән идарә итү, авыруларны профилактикалау, когнитив сәламәтлек, пенсияләргә финанс планлаштыру, пенсияләргә планлаштыру, өлкәннәр өчен хокукый мәсьәләләр.	2025-2030 еллар	Чистай районы Башкарма комитетының мәдәният бүлегә	600 кеше
8.	Өлкән яшәтгә гражданны өчен театрларга, күргәзмәләргә, музейларга баруны һәм мәдәни вакыйгаларны оештыру,	2025-2030 еллар	Чистай районы Башкарма комитетының мәдәният бүлегә Чистай районында ТР ТТЗ һәм СЗ «Балкыш» КЦСОН ДАСО	1450 кеше
9.	Социаль хезмәтләр алуучыларның фотографияләренә онлайн-күргәзмәләре	2025-2030 еллар	Чистай районында ТР ТТЗ һәм СЗ «Балкыш» КЦСОН ДАСО	450 кеше
10.	"Финанс куркынычлары" финанс грамоталылыгы дәресләре (индивидуаль дәресләр)	2025-2030 еллар	Чистай районында ТР ТТЗ һәм СЗ «Балкыш» КЦСОН ДАСО	450 кеше
11.	«Бу куллар күңелсезлекне белми» кул эшләре буенча дәресләр	2025-2030 еллар	Чистай районында ТР ТТЗ һәм СЗ «Балкыш» КЦСОН ДАСО ТР ЧМР ветераннар (пенсиягә чыккан) Советы МОО	200 кеше

12.	«Безгә әби белән бабай янында яхшы» фото - флешмобы	2025-2030 еллар	Чистай районында ТР ТТЗ һәм СЗ «Балкыш» КЦСОН ДАСО	200 кеше
13.	«Канәфер» ветераннар хоры дәресләре	2025-2030 еллар	ТР ЧМР ветераннар (пенсионерлар) Советы МОО	80 кеше
14.	«Минем әби трубка белән түли» компьютер белеме дәресләре	2025-2030 еллар	«Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» МКУ Чистай районында ТР ТТЗ һәм СЗ «Балкыш» КЦСОН ДАСО	300 кеше
15.	Өлкән буын гражданны өчен белем бирү һәм агарту программаларынан файдалану мөмкинлеген арттыру өчен шартлар тудыру ("Өченче буын университетларын" үстерү)	2025-2030 еллар	«Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» МКУ	200 кеше
16.	Виртуаль туризм. Татарстан Республикасы музейлары буйлап онлайн-экскурсияләр	2025-2030 еллар	Чистай районында ТР ТТЗ һәм СЗ «Балкыш» КЦСОН ДАСО	300 кеше
17.	"Акыллы зарядка" спорт-савыктыру программасы	2025-2030 еллар	Чистай районында ТР ТТЗ һәм СЗ «Балкыш» КЦСОН ДАСО	90 кеше
18.	Кышкы урман буйлап чаңгыда йөрү	2025-2030 еллар	ТР ЧМР ветераннар (пенсионерлар) Советы МОО	120 кеше
19.	«Ишеткәннәрнең логик дәвамы» дәресләрен үстерү	2025-2030 еллар	Чистай районында ТР ТТЗ һәм СЗ «Балкыш» КЦСОН ДАСО	200 кеше

20.	Пенсия яшендәге хатын-кызлар арасында йөзү буенча ярышлар	2025-2030 еллар	ТР ЧМР ветераннар (пенсионерлар) Советы МОО Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлеге	450 кеше
21.	«Үз кулларың белән жылылык» тәҗрибә уртаклашу сәгате	2025-2030 еллар	Чистай районында ТР ТТЗ һәм СЗ «Балкыш» КЦСОН ДАСО Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлеге	400 кеше
22.	Шахмат-шашка турниры	2025-2030 еллар	ТР ЧМР ветераннар (пенсионерлар) Советы МОО Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлеге	400 кеше
23.	Скандинавия йөреше	2025-2030 еллар	ТР ЧМР ветераннар (пенсионерлар) Советы МОО	340 кеше
24.	Дартс буенча ярышлар	2025-2030 еллар	ТР ЧМР ветераннар (пенсионерлар) Советы МОО	200 кеше
25.	«Күңелле жәй»	2025-2030 еллар	Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге	280 кеше
26.	Ветераннар (пенсионерлар) арасында «Балкыш» («Сияние») муниципаль үзешчән башкаручылар фестивален үткәрү	2025-2030 еллар	ТР ЧМР ветераннар (пенсионерлар) Советы МОО	300 кеше
27.	Өлкән буын гражданны өчен электрон уку максатларында белем бирү программаларын гамәлгә ашыру	2025-2030 еллар	«Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» МКУ	250 кеше
28.	Массакүләм спорт чаралары үткәрү	2025-2030 еллар	Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлеге	3150 кеше

29.	«Өченче буын» спартакиадасын үткөрү	2025-2030 еллар	Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлеге	450 кеше
30.	Өлкән буын гражданнар өчен (футбол, хоккей, жеңел атлетика һ.б.) муниципаль дәрәжәдә физкультура чараларын оештыру һәм үткөрү. Өстәл теннисы, шахмат, йөзү, шашка буенча турнирлар уздыру.	2025-2030 еллар	Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлеге ТР ЧМР ветераннар (пензионерлар) Советы МОО	1800 кеше
31.	Өлкән яшьтәге гражданнар өчен мәдәни-массакүләм чаралар оештыру	2025-2030 еллар	Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге	3500 кеше
32.	Чистай муниципаль районында өлкән яшьтәге гражданнарны туризмны үстерүгә жәлеп итү буенча фестивальләр үткөрү	2025-2030 еллар	Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының туризм бүлеге	350 кеше
33.	Чистай муниципаль районында өлкән буын гражданнарына ярдәм күрсәтүче «Көмеш» ирекле (волонтерлык) хәрәкәтен һәм волонтерлык отрядларын үстерү	2025-2030 еллар	Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре бүлеге	300 кеше
34.	Чистай муниципаль районы ветераннарының (пензионерларының) иҗтимагый оешмасына ярдәм күрсәтү	2025-2030 еллар	Чистай муниципаль районы башкарма комитеты	жирле бюджеттан субсидияләр бүлеп бирү.
35.	Өлкән яшьтәге гражданнарны Бөек Ватан сугышының истәлекле даталарына һәм башка тарихи вакыйгаларга багышланган патриотик юнәлештәге чараларга жәлеп итү	2025-2030 еллар	Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге ТР ЧМР ветераннар (пензионерлар) Советы МОО Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлеге	450 кеше

36.	Ял итүне һәм физик активлыкны түбәндәге мәнфәгатьләр буенча оештыру: «Фитнес», ЛФК, «Пилатес», «Йога», "Аквааэробика"	2025-2030 еллар	Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлеге	280 кеше
37.	Пенсия яшендәге гражданнар өчен «Лидер» урта мәктәбе бассейнында массакуләм йөзүләр	2025-2030 еллар	Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлеге	450 кеше
38.	«Май десанты» акциясендә катнашу	2025-2030 еллар	Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләрә бүлеге	150 кеше
39.	«Хәрәкәт ул тормыш» бал биюләре буенча мастер-класслар	2025-2030 еллар	«Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» МКУ	180 кеше
40.	«Тормыш шатлыгы»ның психологик интенсивы	2025-2030 еллар	Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләрә бүлеге	200 кеше
41.	"Әдәби кунак бүлмәсе" әдәби берләшмәсе утырышлары	2025-2030 еллар	Чистай районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге	300 кеше
42.	Өлкән буын гражданнын "Алтын урталык" интеллектуаль конкурсында катнашуға жәлеп итү	2025-2030 еллар	Чистай районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге	180 кеше
43.	Өлкән буын гражданнын "Барысы да укыйлар!" акциясенә жәлеп итү	2025-2030 еллар	Чистай районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге	300 кеше
44.	«Яшәүгә 10 000 адым» савыктыру акциясен үткәрү	2025-2030 еллар	Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлеге «Чистай үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	2600 кеше

45.	Өлкән буын затларына билгеләнгән тәртиптә аерым төркемнәргә диспансеризация кысаларында профилактик тикшерүләр һәм диспансеризация оештыру һәм үткәрү	2025-2030 еллар	«Чистай үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	500 кеше
46.	«Гериатрия» профиле буенча медицина ярдәменнән файдалану мөмкинлеген һәм аның сыйфатын арттыру	2025-2030 еллар	«Чистай үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	450 кеше
47.	Гериатрия кабинетының эшләве	2025-2030 еллар	«Чистай үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	600 кеше
48.	Күрсәтелә торган социаль хезмәтләр, социаль хезмәтләр күрсәтүчеләр турында өлкән буын гражданның һәм аларның туганның мәгълүматлылыгын арттыру	2025-2030 еллар	Чистай районында ТР ТТЗ һәм СЗ «Балкыш» КЦСОН ДАСО	200 кеше
49.	Өлкән яшәтгә гражданны һәм тәрбиягә мохтаж инвалидларны озак вакытлы карау системасын үстерү	2025-2030 еллар	«Чистай үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	400 кеше
50.	Өлкән буын гражданны өчен стационар алмаштыру технологияләрен гамәлгә ашыру: "Тәрбияләү мәктәбе" "Мобиль бригада", "Тәрбиягә бала алган гаилә"	2025-2030 еллар	Чистай районында ТР ТТЗ һәм СЗ «Балкыш» КЦСОН ДАСО	280 кеше

51.	Өлкән буын гражданны карау буенча социаль хезмәтләр күрсәткәндә медицина оешмаларының һәм социаль хезмәт күрсәтү оешмаларының ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү	2025-2030 еллар	«Чистай үзәк район хастаханәсе» ДАССУ Чистай районында ТР ТТЗ һәм СЗ «Балкыш» КЦСОН ДАСО	300 кеше
52.	ДИПИДа яшәүче гражданны тирәнтен медицина тикшерүе уздыру	2025-2030 еллар	«Чистай үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	300 кеше
53.	65 яшьтән өлкәнрәкләр өчен диспансеризация һәм «Яшел коридор» ПМО үткәрү	2025-2030 еллар	«Чистай үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	400 кеше
54.	Өлкән буын гражданны эшкә урнаштыруга ярдәм итү, «Вакансияләр ярминкәсе» үткәрү	2025-2030 еллар	Чистай муниципаль районының "Халыкны эш белән тәмин итү үзәге" ДКУ	150 кеше
55.	Өлкән буын гражданны эшкә урнаштыру мөмкинлекләре турында эш бирүчеләр арасында мәгълүмати-аңлату эшен оештыру һәм үткәрү	2025-2030 еллар	Чистай муниципаль районының "Халыкны эш белән тәмин итү үзәге" ДКУ	300 кеше
56.	Өлкән буын гражданнына социаль хезмәт күрсәтү.	2025- 2030 еллар	Чистай районында ТР ТТЗ һәм СЗ «Балкыш» КЦСОН ДАСО	400 кеше
57.	Социаль хезмәтләр алучылар һәм гражданнының күрсәтелгән категориясе белән эшләрче оешма һәм учреждениеләр хезмәткәрләре, туганнары арасында өлкәннәргә карата рәхимсез мөгамәләне профилактикалау буенча мәгълүмати-аңлату эшләре үткәрү	2025-2030 еллар	Чистай районында ТР ТТЗ һәм СЗ «Балкыш» КЦСОН ДАСО	400 кеше

58.	Өлкән буын гражданнына, шул исәптән фатир саен (йорт астындагы) әйләнәп чыгу барышында, массакүләм мәгълүмат чаралары, интернет-ресурслар ярдәмендә гадәттән тыш хәлләр (янгыннар) килеп чыгуны профилактикалау чаралары һәм гадәттән тыш хәлләрдә үз-үзләрен тоту турында мәгълүмат бирү	2025-2030 еллар	Чистай районында ТР ТТЗ һәм СЗ «Балкыш» КЦСОН ДАСО	1200 кеше
-----	---	-----------------	--	-----------

Кулланылган кыскартулар исемлегә:

ЧМР - Чистай муниципаль районы

«Балкыш» КЦСОН СО ДАУ - «Балкыш» халыкка комплекслы социаль хезмәт күрсәтү үзәге" дәүләт автоном социаль хезмәт күрсәтү учреждениесе

«Халыкны эш белән тәмин итү үзәге» ДКУ - «Халыкны эш белән тәмин итү үзәге» дәүләт казна учреждениесе

«Чистай үзәк район хастаханәсе» ДАССУ - «Чистай үзәк район хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе

«Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» МКУ - «Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» муниципаль казна учреждениесе

ТР ЧМР ветераннар (пензионерлар) Советы МОО – Жирле ижтимагый оешма Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы ветераннар (пензионерлар) Советы